

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/83/2016
Identifikačné číslo spisu: 3016200051
Dátum vydania rozhodnutia: 06.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3016200051.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: V. S., bytom V., X. Q. XXX/XX, t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Dukelská štvrť 941/10, priechodok 21, Dubnica nad Váhom, zastúpený matkou Helenou Krchovou, bytom 1. mája 937/57, Púchov, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa - ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/10/2016-41 zo dňa 29.septembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/10/2016-41 zo dňa 29.septembra 2016 potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 19. októbra 2015, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v tomto rozsudku len „zákon o sociálnom poistení“) odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok (ďalej len „napadnuté rozhodnutia odporkyne“) z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica zo dňa 29. septembra 2015 nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 30 %.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že odporkyňa zistila riadne skutočný stav a vec správne právne posúdila a napadnuté rozhodnutie vydala súlade so zákonom. Pri rozhodovaní vychádzal z posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica z 5. januára 2016, z posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Trenčíne zo dňa 20. januára 2016 a novo vypracovaného medicínskeho posudku posudkovou lekárkou sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove zo dňa 12. júla 2016, pretože títo posudkoví lekári dostatočne a presvedčivo odôvodnili, prečo navrhovateľ nie je invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách 30 %.

Navrhovateľ v konaní o opravnom prostriedku predloženými listinnými dôkazmi (najmä odbornými lekáorskými nálezmi) nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou alebo zmenu dátumu vzniku invalidity.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že proti rozhodnutiu o poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 30% pre duševné poruchy spôsobené užívaním psychoaktívnych látok nemá nič, ale v súvislosti s jeho postrelením poukázal na to, že máva bolesti brucha, trpí nadmernou plynatosťou, máva stolicu viackrát denne ako je normálne, máva únik oleja pri plynatosti z konečníka. Je obmedzený liekmi, ktoré musí brať do konca života, taktiež je obmedzený pri dvíhaní bremien má bolesti brucha. Má ukončenú iba základnú školu, strednú nedokončil, tak sa vie zamestnať len ako robotník, kto však takého vezme do zamestnania ? Má výhrady voči posúdeniu jeho ruky, ktorú má poranenú a necitlivú od roku 2009, na pravej ruke od palca po prostredník nemá cit v prstoch a vypadávajú mu veci z ruky, nemá také ohybné zápästie ako na ľavej ruke a takého ho nikto nezoberie do práce. Žiada o znovuposúdenie alebo o odročenie pojednávania kým bude prepustený z výkonu trestu a urobí si nové vyšetrenia a pôjde na operáciu.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu označila dôvody v ňom uvádzané, za neopodstatnené. Podľa jej názoru navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by záver prijatý v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasnosti a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Preto odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 6. marca 2018 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť.

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, teda že odporkyňa napadnutým rozhodnutím rozhodla o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok. Podkladom pre rozhodnutie bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica zo dňa 29. septembra 2015, ktorý konštatoval, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u neho je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly V, položka 7, písm. a/ - duševné poruchy a poruchy správania spôsobené užívaním psychoaktívnych látok - stredne ťažká forma (do dvoch rokov od vzniku), na základe čoho ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30%. Pre iné zdravotné postihnutia - stav po strelnom poranení brušných orgánov, ktoré je v súčasnosti bez väčších ťažkostí, nie je pravidelne sledovaný odborným lekárom, nebol dôvod navýšiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa posudku invalidita nevznikla.

Na základe navrhovateľom podaného opravného prostriedku bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica zo dňa 5. januára 2016, ktorý po zhodnotení všetkých odborných lekárskeho nálezov z hospitalizácie na chirurgickom oddelení od 15.8. do 11.9.2014, psychologického vyšetrenia z 18.5.2015 a psychiatrického vyšetrenia z 11.5. a 2.11.2015, ohľadne rozhodujúceho zdravotného postihnutia zotrval na rovnakom závere ako pôvodný posudok.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie pracovisko v Trenčíne dňa 20. januára 2016, ktorý po vyšetrení navrhovateľa a zohľadnení predložených lekárskeho nálezov ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť naďalej na 30 % (kapitola V, položka 7, písm. a/). Posudkový lekár konštatoval, že z medicínskeho hľadiska navrhovateľ trpel syndrómom závislosti od alkoholu (neabstinuje) a drog (abstinuje), ktoré viedli k akútnej intoxikácii s poruchou vedomia a respiračnej insuficiencii v roku 2012, ktorá si vyžiadala hospitalizáciu. Psychológ potvrdil len mentálnu subnormu s IQ 76 u disharmonicky štruktúrovanej nezrelej osobnosti, iná psychiatrická patológia nie je dokumentovaná. Takémuto stavu zodpovedá posúdenie v položke V, 7. a., na 30 %, navrhovateľ vo svojom odvolaní s takýmto posúdením súhlasí.

Z posudku ďalej vyplýva, že dňa 13. augusta 2014 utrpel navrhovateľ zástrel brušnej dutiny s ruptúrou čreva a pankreasu, ktoré boli ošetrené resekciami čreva v dĺžke 3 cm, anastomózou dvanástnika a

pankreasu a dočasným vývodom čreva. V epikríze došlo o dva týždne ku krvácaniu z anastomózy a ileu, čo bolo reoperované. Vývod bol zrušený v 03/2015, hernia v sutúre pôvodnej operačnej rany bola odstránená operačne 06.07.2015. Odporučený brušný pás. Chirurg suponuje herniu aj v oblasti zrušenej stómie, operačné riešenie doteraz nenavrhol. Stav bol pôvodne komplikovaný s ťažkou anémiou zo strát, ale i erozívnej gastropatie pred úrazom. Krvný obraz je v norme. Klinický stav zanechal nepravidelné vylučovanie kašovitej stolice, pri flatulencii udáva olejový výtok z konečníka. Nepravidelná stolica nevedie k poruche metabolizmu, hodnoty biochémie sú v norme a váha je stabilizovaná. Stav nespôsobuje funkčný postih s obmedzením, preto ho nepokladá za posudkovo významný, odôvodňujúci navýšenie miery poklesu. Od júla 2015 neprebíha chirurgická kontrola a tiež nebol odoslaný na ďalšie vyšetrenia a liečbu u gastroenterológa. To potvrdzuje ľahký stav.

Ostatné ochorenia a úrazy sú ešte menej posudkovo závažné. Tento posudok neovplyvní ani prípadný dôkaz útlaku karpálneho tunelu ľavej ruky po zlomenine zápästia v roku 2009. V závere posudku zdôraznil, že skutkový stav bol objektívne zistený, nie sú diskrepancie medzi závermi odborných vyšetrení a jeho posúdením, subjektívne ťažkosti sú dokázané objektívnymi diagnózami, zdravotný dyskomfort zhoršuje trvajúci konzum alkoholu. Odvolanie navrhovateľa neobsahuje žiadne nové posudkovo závažné skutočnosti. Navrhovateľ nečaká na žiadne nové závažné vyšetrenia a nežiada doplniť svoj diagnostický zoznam. Celkove nie je dôvod na zmenu doterajších posudkov.

S poukazom na žiadosť navrhovateľa bol jeho zdravotný stav posudzovaný pre účely doplnenia posudku na vyžiadanie súdu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove dňa 12.júla 2016, ktorý konštatoval, že z oblasti gastroenterológie neboli predložené žiadne nové vyšetrenia, ktoré by svedčili o zhoršení zdravotného stavu od posúdenia zo dňa 20.1.2016. Podľa posudku v objektívnom náleze zhodnotil posudkový lekár stav po zastrele brušnej dutiny, došlo k perforácii čreva v oblasti pečeneovej flexúry, a preto bolo črevo liečené stómiou (vyvedením čreva na povrch brušnej dutiny). Stómia bola opätovne zrušená v marci 2015, kedy došlo k zašitiu čreva, koniec ku koncu.

Pri kontrolnom vyšetrení v júli 2015 mal naordinovaný brušný pás, komplikácie neboli zistené a nebolo ani doporučené gastroenterologické vyšetrenie. V jazve po vykonanej stómii sa pravdepodobne vytvorila prietrž a zvažuje sa jej operačné odstránenie. Ďalšie vyšetrenia s povahou patologického nálezu v dutine brušnej a funkcie trávenia nie je priložené na zhodnotenie. Predložil neurologické vyšetrenie z 21. januára 2016; objektívny neurologický nález je negatívny, na HK sú rr š. o. symetrické, kompresia na oblasti karpálneho kanála negatívna, štipka neúplná, do dlane dovretie prsty úplne, v zánikoch bez poklesu, taxia presne, citlivosť symetrická, brušné rr sym., na DK sú rr symetrické, v zánikoch bez poklesu, citlivosť sym. babinski negatívna. Pre podozrenie na syndróm karpálneho kanála bolo EMG vyšetrenie - vykonané 21.01.2016 o 13.00 hod., nález svedčí pre léziu stredového nervu pravého predlaktia a bol doporučený operačný zákrok u MUDr. B. v Považskej Bystrici s kontrolou o 6 týždňov po operácii. Nakoľko poškodenie stredového nervu stredne ťažkého stupňa je hodnotené polovicou miery poklesu dokumentovanej v prílohe 4, v kapitole XV, odd. G, položka 29 ods. 9 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, je tento nález hodnotený mierou poklesu 15 %, pričom operačné riešenie (uvoľnenie n.medianus) môže stav zlepšiť až vyliečiť. T.č. tento nález nemá vplyv na celkovú výšku miery poklesu, nejedná sa o dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav. Z uvedeného dôvodu posudková lekárka nemenila posudok posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Trenčíne zo dňa 20.01.2016 a považuje ho naďalej za správny.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v správne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky a odvolací súd s

prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa vyjadrujúce pochybnosti o náležitom posúdení jeho nepriaznivého zdravotného stavu odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv.

Všetky navrhovateľom v správnom konaní predložené aktuálne lekárske správy (špecifikované v samotných posudkoch) boli zohľadnené posudkovými lekármi a podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov vo svojich záveroch.

Zdravotný stav navrhovateľa bol v konaní posudzovaný rôznymi posudkovými lekármi, ktorí dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili závery, ku ktorým dospeli pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i percentuálnu mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v aktuálnom čase. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že súd prvého stupňa poskytol navrhovateľovi dostatok možností dokladovať svoj zdravotný stav a na základe jeho pokynov nariadil ho v priebehu súdneho konania opätovne posúdiť.

Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy a vyhodnotili všetky ním predložené lekárske správy a na vyžiadanie súdu zaujali stanovisko aj k dodatočne predloženým lekárske správy špecifikovaným v samotnom posudku, na podklade ktorých posudkoví lekári v aktuálnom čase ustálili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím (t.j. také, ktoré je najzávažnejšie a najvýraznejšie ovplyvňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) u neho je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly V, položka 7, písmeno a/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z. s tým, že ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, neodôvodňujú navýšenie poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto ich závery neboli spochybnené ani námietkami navrhovateľa vyjadrujúce jej subjektívny pocit nespokojnosti s týmto posúdením.

Navrhovateľ ani podaným odvolaním nespochybnil, že jeho zdravotný stav v čase jeho posudzovania a vydania napadnutého rozhodnutia neodôvodňoval mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť umožňujúcu priznanie invalidity.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok .